

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 168/2021**

De verplichting om een beroep te doen op erkende havenarbeiders, niet enkel voor het laden en lossen van schepen, maar ook voor het klaarzetten van trailers op een kade voor verscheping, is grondwettig

Het Hof van Cassatie heeft het Grondwettelijk Hof gevraagd zich uit te spreken over de grondwettigheid van de verplichting voor werkgevers in havengebieden om een beroep te doen op erkende havenarbeiders voor havenarbeid die verder reikt dan het strikte laden en lossen van schepen en ook buiten de havengebieden kan worden verricht. Eerst heeft het Hof aan het Hof van Justitie van de Europese Unie gevraagd of de nationale regeling van erkende havenarbeid een schending inhoudt van de vrijheid van vestiging of het vrij verkeer van diensten. Bij zijn arrest van 11 februari 2021 heeft het Hof van Justitie geoordeeld dat een wet die havenarbeid voorbehoudt aan erkende havenarbeiders verenigbaar kan zijn met het Unierecht indien ze als doel heeft de veiligheid in de havengebieden te waarborgen en arbeidsongevallen te voorkomen. In lijn met dat arrest stelt het Hof vast dat de wet op de havenarbeid slechts op algemene wijze voorziet in de invoering van een stelsel voor de erkenning van havenarbeiders. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de activiteit in het geschil dat aan de oorsprong ligt van de vraag: het klaarzetten van trailers op een kade voor verscheping met een daarvoor specifiek bestemd voertuig, een zogenaamde *tugmaster*. Volgens het Hof is de omvang van de risico's die daarmee gepaard gaan niet dermate verschillend van die bij het laden en lossen van schepen in strikte zin. De verplichting om voor havenarbeid uitsluitend een beroep te doen op erkende havenarbeiders is net ingegeven door de noodzaak om de veiligheid in de havengebieden te waarborgen en om arbeidsongevallen te voorkomen. Het is dan ook redelijk verantwoord dat de verplichting om een beroep te doen op erkende havenarbeiders geldt voor beide soorten havenarbeid.

1. Context van de zaak

In 2013 kreeg het transportbedrijf nv Middlegate Europe een administratieve geldboete opgelegd omdat bij een politiecontrole werd vastgesteld dat een werknemer havenarbeid verrichtte als niet-erkende havenarbeider. Bij een internationaal vervoer van Virton naar Bury had de werknemer trailers op de kade van Zeebrugge klaargezet met een *tugmaster* voor verscheping naar het Verenigd Koninkrijk. Het transportbedrijf nv Middlegate Europe voert aan dat de verplichting om een beroep te doen op erkende havenarbeiders de vrijheid van handel en nijverheid schendt. Naar aanleiding van dit geschil heeft het Hof van Cassatie het Hof gevraagd zich uit te spreken over **de grondwettigheid van de verplichting voor werkgevers in havengebieden in de wet op de havenarbeid ("Wet-Major") om een beroep te doen op erkende havenarbeiders voor havenarbeid. Die verplichting geldt niet enkel voor het laden**

en lossen van schepen, maar ook voor andere activiteiten die eveneens buiten de havengebieden zouden kunnen worden verricht.

Bij zijn [arrest nr. 94/2019](#) heeft het Hof **gevraagd aan het Hof van Justitie van de Europese Unie of de nationale regeling van erkende havenarbeid een schending inhoudt van de vrijheid van vestiging of het vrij verkeer van diensten** (gewaarbord in de artikelen 49 en 56 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie) **en het gelijkheidsbeginsel**. Die zaak is gevoegd met zeven vragen die in dezelfde periode door de Raad van State zijn gesteld over de uitvoeringsregeling van de wet op de havenarbeid. Het Hof van Justitie heeft bij zijn [arrest van 11 februari 2021 \(zaken C-407/19 en C-471/19\)](#) geoordeeld dat een **wet op grond waarvan havenarbeid is voorbehouden aan erkende havenarbeiders verenigbaar kan zijn met het Unierecht indien deze wet als doel heeft om de veiligheid in de havengebieden te waarborgen en arbeidsongevallen te voorkomen**. De erkenningsvoorwaarden en de uitvoering ervan moeten gebaseerd zijn op objectieve, niet discriminerende en vooraf kenbare criteria aan de hand waarvan havenarbeiders uit andere lidstaten kunnen aantonen dat zij aan gelijkwaardige eisen voldoen. Bovendien mag er geen sprake zijn van een beperkte pool van havenarbeiders die voor een erkenning in aanmerking kunnen komen.

2. Onderzoek door het Hof

Het Hof stelt vast dat de wet op de havenarbeid slechts op algemene wijze voorziet in de invoering van een stelsel voor de erkenning van havenarbeiders. De voorwaarden en de uitvoering ervan worden bepaald bij het Koninklijk besluit van 5 juli 2004. Over de grondwettigheid van een Koninklijk besluit kan het Hof geen uitspraak doen. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de situatie in het geschil dat aan de oorsprong ligt van de vraag. **Het Hof onderzoekt dus enkel de identieke behandeling van het laden en lossen in strikte zin en de activiteit van het klaarzetten van trailers op een kade voor verscheping met een daarvoor specifiek bestemd voertuig, een zogenaamde *tugmaster*.**

De verplichting om voor havenarbeid uitsluitend een beroep te doen op erkende havenarbeiders is onder meer ingegeven door de **noodzaak om de veiligheid in de havengebieden te waarborgen** en om **arbeidsongevallen te voorkomen**. Het Hof houdt dan ook rekening met de aard van de activiteit die in het geding is en de plaats waar zij wordt verricht. **De omvang van de risico's die gepaard gaan met het klaarzetten van trailers op een kade voor verscheping met een *tugmaster* verschilt niet dermate van die bij het laden en lossen van schepen in strikte zin. Het is dan ook redelijk verantwoord dat de verplichting om een beroep te doen op erkende havenarbeiders geldt voor beide soorten havenarbeid.**

3. Besluit

De artikelen 1 en 2 van de wet op de havenarbeid schenden niet het gelijkheidsbeginsel (artikelen 10 en 11 van de Grondwet), al dan niet samen gelezen met de vrijheid van handel en nijverheid, **in zoverre zij van toepassing zijn op het klaarzetten van trailers op een kade voor verscheping met een *tugmaster*.**

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de Grondwet door de verschillende wetgevers in België. Het Hof kan wetten, decreten en ordonnanties vernietigen, ongrondwettig verklaren en schorsen wegens schending van een fundamenteel grondrecht of een bevoegdheidverdelende regel.

Dit persbericht, opgesteld door de cel « media » van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Grondwettelijk Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Sarah Lambrecht](#) | 02/500.12.83 | [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21

Volg het Hof via Twitter [@ConstCourtBE](#)